

אלגברה ליניארית 1 תשע"ח סמסטר ב - תרגיל 10

14 ביוני 2018

1. יהי \mathbb{F} שדה ויהי $n \in \mathbb{N}$. תהי $T : \mathbb{F}^{n+1} \rightarrow \mathbb{F}^n$ ה"ל. נניח ש $v_1, v_2 \in \mathbb{F}^{n+1}$ בת"ל וכי מתקיים: $Tv_1 = Tv_2 = 0$. הוכיחו כי T אינה על.

2. יהי $n \in \mathbb{N}$. נתונים מרחבים וקטוריים V, W ותת-מרחב U של V כך ש- $\dim U = n, \dim V = n + 4$. כמו כן נתונות העתקות ליניאריות, $S : V \rightarrow W, T : V \rightarrow W$ כך ש- $S(u) = T(u)$ לכל $u \in U$. הוכיחו כי $\dim(\text{Im} S + \text{Im} T) \leq n + 8$.

3. יהי $\mathbb{F}[[x]]$ מרחב הטורים הפורמליים מעל השדה \mathbb{F} . תנו דוגמא להעתקה $T : \mathbb{F}[[x]] \rightarrow \mathbb{F}[[x]]$ שהיא חח"ע אך לא על.

רמז: התבוננו בדוגמאות של ההעתקות הליניאריות שראיתם בכיתה.

4. נתבונן ב \mathbb{R}^2 כמרחב וקטורי מעל \mathbb{R} . בבסיס הסטנדרטי $\mathcal{E} = (e_1, e_2)$ של \mathbb{R}^2 , בבסיס $\mathcal{B} = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} \right)$

של \mathbb{R}^2 , ובמטריצה $A = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$, חשבו את $[T_A]_{\mathcal{E}}^{\mathcal{B}}, [T_A]_{\mathcal{B}}^{\mathcal{E}}$, ואת $[T_A]_{\mathcal{B}}^{\mathcal{B}}$.

5. נתונים מרחב וקטורי V מעל \mathbb{R} , בסיס $\mathcal{B} = (v_1, v_2, v_3)$ של V וה"ל $T : V \rightarrow \mathbb{R}^2$ כך ש

$$[T]_{\mathcal{C}}^{\mathcal{B}} = \begin{bmatrix} 5 & -3 & 4 \\ -1 & 6 & 2 \end{bmatrix}$$

כאשר $\mathcal{C} = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \end{bmatrix} \right)$ בסיס של \mathbb{R}^2 . בנוסף, נתון $v \in V$ כך ש $[v]_{\mathcal{B}} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix}$. מצאו את Tv .

6. תהי $T : V \rightarrow W$ ה"ל, (v_1, \dots, v_k) בסיס של $\ker T$, v_{k+1}, \dots, v_n הם כך ש $(T(v_{k+1}), \dots, T(v_n))$ מהווה בסיס של $\text{Im} T$.

א. הוכיחו כי $\mathcal{B} = (v_1, \dots, v_n)$ מהווה בסיס של V .

ב. הניחו כי W נוצרת סופית. הוכיחו כי קיימים $w_1, \dots, w_\ell \in W$ כך ש $\mathcal{C} = (T(v_{k+1}), \dots, T(v_n), w_1, \dots, w_\ell)$ מהווה בסיס של W .

ג. מצאו את $[T]_{\mathcal{C}}^{\mathcal{B}}$.

7. תת-מרחב U של \mathbb{R}^3 מוגדר ע"י $U = \left\{ \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^3 \mid x_1 + x_2 + x_3 = 0 \right\}$. נגדיר $T : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ ע"י

$$T \left(\begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 2x_2 \\ 2x_3 \\ 2x_1 \end{bmatrix} \quad \text{לכל } \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^3$$

א. הראו כי $\mathcal{B} = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right)$ מהווה בסיס של U .

ב. הוכיחו כי לכל $u \in U$ מתקיים $T(u) \in U$.

ג. הסיקו כי ההעתקה $T_U: U \rightarrow U$ שמוגדרת ע"י $T_U(u) = T(u)$ הנה העתקה לינארית.

ד. חשבו את $[T_U]_{\mathcal{B}}^{\mathcal{B}}$.

8. נתבונן ב- \mathbb{R}^2 כמרחב וקטורי מעל \mathbb{R} , בבסיס $\mathcal{B} = \left(\begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 5 \end{bmatrix} \right)$ של \mathbb{R}^2 ובמטריצה $A = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$.
חשבו את $[T_A]_{\mathcal{B}}^{\mathcal{B}}$.

9. נתבונן ב- \mathbb{R}^2 כמרחב וקטורי מעל \mathbb{R} , בבסיס הסטנדרטי \mathcal{E} של \mathbb{R}^3 ובבסיס $\mathcal{B} = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 3 \\ 0 \end{bmatrix} \right)$ של \mathbb{R}^2 . נתונה העתקה לינארית $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ כך ש- $[T]_{\mathcal{B}}^{\mathcal{E}} = \begin{bmatrix} -2 & 5 & 0 \\ 1 & 0 & -2 \end{bmatrix}$. מצאו מטריצה A כך ש- $T = T_A$.

10. נתונים מרחב וקטורי W מעל \mathbb{R} , בסיס $\mathcal{C} = (w_1, w_2)$ של W , וגם העתקה לינארית $T: \mathbb{R}^2 \rightarrow W$ כך ש-

$$[T]_{\mathcal{C}}^{\mathcal{B}} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

כאשר $\mathcal{B} = \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 3 \\ 0 \end{bmatrix} \right)$ בסיס של \mathbb{R}^2 . בנוסף נתון $v \in \mathbb{R}^2$ כך ש- $[T(v)]_{\mathcal{C}} = \begin{bmatrix} -3 \\ 2 \end{bmatrix}$. מצאו את v .

11. נתבונן ב- $\mathbb{R}^{\mathbb{R}}$ כמרחב וקטורי מעל \mathbb{R} ובהעתקה הלינארית $T: \mathbb{R}^{\mathbb{R}} \rightarrow \mathbb{R}^{\mathbb{R}}$ המוגדרת על ידי:

$$\forall f \in \mathbb{R}^{\mathbb{R}}, x \in \mathbb{R}, (Tf)(x) = f(x+1)$$

בתרגיל הקודם הוכחתם שאכן מדובר בהעתקה לינארית. בכל אחד מהסעיפים הבאים הראו כי \mathcal{B} מהווה בסיס של $U = \text{Span}(\mathcal{B})$, הוכיחו כי לכל $u \in U$ מתקיים $T(u) \in U$, כלומר $T_U: U \rightarrow U$ שמוגדר ע"י $T_U(u) = T(u)$ הנה העתקה לינארית, וחשבו את $[T_U]_{\mathcal{B}}^{\mathcal{B}}$.

א) $\mathcal{B} = (f, g, h, l)$, $f(x) = 1$, $g(x) = x$, $h(x) = x^2$, $l(x) = x^3$

ב) $\mathcal{B} = (f, g, h)$, $f(x) = 1$, $g(x) = 2^x$, $h(x) = 3^x$

ג) $\mathcal{B} = (f, g)$, $f(x) = \sin x$, $g(x) = \cos x$

12. יהיו V, W, Z מרחבים וקטורים מעל שדה \mathbb{F} , ותהינה $S: W \rightarrow Z$, $T: V \rightarrow W$. ה"ל. הוכיחו או הפריכו את הטענות הבאות:

א. $\ker(S \circ T) \subseteq \ker T$.

ב. $\ker T \subseteq \ker(S \circ T)$.

ג. אם S היא חח"ע אז $\ker T = \ker(S \circ T)$.

13. יהי V מ"ו מממד 3. האם קיימת ה"ל $T: V \rightarrow V$ כך ש $T \circ T \neq 0$ אך $T \circ T \circ T = 0$?

רמז: האם קיימת העתקה $f: \{0, 1, 2, 3\} \rightarrow \{0, 1, 2, 3\}$ כך ש $f \circ f \neq 0$ אינה הפונקציה הקבועה אפס אך $f \circ f \circ f$ היא הפונקציה הקבועה אפס?